

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 836/2014
27.05.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца В.П. из С.И., чији је пуномоћник Б.Р., адвокат из Б., против туженог ЗЗ Б. и ј. из Н.И., чији је пуномоћник Ж.М., адвокат из З., ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4182/13 од 14.04.2014. године, у седници одржаној 27.05.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4182/13 од 14.04.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 20/13 од 29.10.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број 01-491 од 06.12.2012. године, којим је отказан уговор о раду и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и да му исплати све зараде и припадајуће порезе и доприносе. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 88.540,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4182/13 од 14.04.2014. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог број 01-491 од 06.12.2012. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад и да му исплати све зараде и уплати припадајуће доприносе. Ставом другим изреке, тужба тужиоца је одбачена као недозвољена у делу захтева за уплату припадајућих пореза. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 42.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију туженог.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог и радио је на пословима контролора силоса - манипуланта. Решењем туженог број 01-491 од 06.12.2012. године, тужиоцу је отказан уговор о раду, с озбиром да је проглашен технолошким вишком због организационих и економских промена код туженог. Наиме, тужилац је 22.04.2002. године приступио Синдикалној организацији основне организације савеза самосталних синдиката Б. и ј. С.И., која је била репрезентативни синдикат код туженог по решењу директора туженог о репрезентативности од 28.01.2010. године. На састанку од 19.11.2012. године, који је одржан у присуству 8 од укупно 13 чланова синдиката, за секретара синдикалне организације изабран је Ј.Ш., док је тужилац изабран за благајника и другог овлашћеног потписника, а о чему је писмено обавештен тужени поднеском од 21.11.2011. године. Тужени је 27.11.2012. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова, којим су укинута послови контролора силоса – манипуланта, на којима је тужилац радио, а који Правилник је ступио на снагу 05.12.2012. године. Тужени је 06.12.2012. године донео одлуку о утврђивању вишка запослених у смислу члана 91. став 2. Посебног колективног уговора за делатност пољопривреде, прехранбене и дуванске индустрије и водопривреде Србије. Тужени није био у могућности да тужиоцу обезбеди неко од права прописаних законом, односно није било могућности да тужилац буде распоређен на неко друго радно место, због чега је проглашен технолошким вишком и тужени му је исплатио отпремнину у висини од 1.808.168,88 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да је тужени решење о отказу уговора о раду донео на законит начин, али је другостепени суд правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, па је поништио, као незаконито, спорно решења о отказу уговора о раду од 06.12.2012. године и обавезао туженог да тужиоца врати на рад и да му исплати све зараде и уплати припадајуће доприносе.

Одредбом члана 188. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 54/05), прописано је да послодавац не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај представника запослених за време обављања функције и годину дана по престанку функције, ако представник запослених поступа у складу са законом, општим актом и уговором о раду и то: 1) члану савета запослених и представнику запослених у управном и надзорном

одбору послодавца; 2) председнику синдиката код послодавца; 3) именованом или изабраном синдикалном представнику. Ставом 3. истог члана закона, прописано је да број синдикалних представника који уживају заштиту у смислу става 1. тачка 3. овог члана, утврђује се колективним уговором, односно споразумом синдиката са послодавцем, зависно од броја чланова синдиката код послодавца.

Према Конвенцији МОП-а бр. 135 о заштити и олакшицама који се пружају представницима радника у предузећу и препоруци бр. 143 о радничким представницима (одељак III тачка 5), предвиђено је да раднички представници уживају заштиту од сваког штетног поступка по њих, посебно отпуштања са посла. Наведена Конвенција је ратификована законом („Службени лист СФРЈ“ бр. 14/82).

Испитујући законитост спорног решења туженог од 06.12.2012. године, другостепени суд је правилно закључио да како је тужилац у време отказа уговора о раду био изабрани синдикални представник, а о чему је био обавештен тужени, то је решење о отказу уговора о раду туженог незаконито, применом одредбе члана 188. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наиме, послодавац не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај запосленог због његовог статуса или активности у својству именованог или изабраног синдикалног представника. Како је тужилац изабран за благајника и другог овлашћеног потписника синдиката Б. и ј. код туженог, то је сходно томе уживао посебну заштиту од отказа уговора о раду, што тужени није поштовао, већ је донео спорно решење којим је тужиоцу отказао уговор о раду због престанка потребе за његовим радом на радном месту контролора силоса – манипуланта. Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да тужени није могао да откаже тужиоцу уговор о раду који је у то време био изабрани синдикални представник, а тужени је о томе био обавештен, због чега је правилно другостепени суд преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев за поништај спорног решења о отказу уговора о раду од 06.12.2012. године, као и враћању на рад, применом одредбе члана 188. став 1. тачка 3. Закона о раду.

У изложеном смислу, неосновани су ревизијски наводи којима се указује да не постоји одговорност туженог за незакључење споразума са синдикатом, већ да постоји кривица синдиката који није поднео иницијативу за закључење споразума у циљу остваривања права из члана 188. став 3. Закона о раду. У конкретном случају, тужени је пропустио да са синдикатом чији је тужилац био изабрани представник утврди број синдикалних представника који би уживали заштиту од отказа уговора о раду, у смислу цитираног члана 188. став 3. у вези става 1. Закона о раду. Ово стога што се синдикат и послодавац споразумевају о броју представника који уживају заштиту према броју чланова синдиката, што је једини критеријум за закључење споразума, а такав споразум је тужени морао да закључи са овим синдикатом, што је изостало, али пропуст у незакључењу наведеног споразума и неутврђивању броја синдикалних представника не може ићи на штету тужиоца, као именованог синдикалног представника коме је отказан уговор о раду за време обављања синдикалне функције, како је то правилно закључио и другостепени суд.

На основу изнетог, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**